

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopis, Epsicopis, Rectoribus, Potestatibus, Consulibus,
Marchionibus, Comitibus, & aliis nobiles Lombardiae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

existat, cum eam sibi elegerit Dominus non habentem maculam neque rugam. Hæc est enim tunica inconsutilis desuper contexta per totum, quæ divisa non fuit etiam tempore passionis. Hæc est una columba, de qua legitur in canticis canticorum: *Vna est columba mea, perfecta mea; una est matri suæ, electa genitrici suæ.* Hæc est unum ovile, de quo Dominus in evangelio protestatur: *Fiet unum ovile & unus pastor.* Licet enim aliquando quidam conati sint illam dividere, ipsam tamen potius purgaverunt, cum recedentibus tenebris, lucida tota remanserit non habens partem aliquam tenebrarum, de quibus Iohannes Apostolus ait: *A nobis exierunt, sed non fuerunt ex nobis.* Miramur ergo non modicum & movemur quod pestilentes quidam filij tenebrarum, sathana discipuli, prænantij Antichristi, nobis & Ecclesiæ Romanæ notam volunt impingere levitatis, tamquam quod cum multa gravitate statuimus velimus leviter revocare. Nec hoc solo contenti, moliantur innuere, licet frustra, quod inter nos & fratres nostros zelus sit & contentio, nec sapiamus idem, sed in æmulatione & contentione ad ea quæ statuimus procedamus; cum tantus potius per Dei gratiam vigeat inter nos caritatis affectus & tam insolubile maneat vinculum unitatis ut sit nobis cor unum & anima una, secundum psalmistam, ambulantes in domo Domini cum consensu. Ipsi autem volentes auctoritati sedis apostolicæ derogare ac in dubium revocare quod fecimus, tam super imperij Romani negotio contra carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum quam super facto Ecclesiæ Maguntinæ adversus venerabilem fratrem nostrum Siffridum Archiepiscopum Maguntinum falsas præsumperunt litteras exhibere, volentes quosdam ex fratribus nostris à nobis discordes ostendere, ac sic animos vestros à consiliis nostris & monitis revocare. Verum mentita est iniquitas sibi, quia prævalere non potuit veritati figmentum, cum litterarum falsitas manifesta sit rectè intuentibus per se ipsam, cum nec litteræ quæ tamquam sub nomine nostro missæ fuerunt Pataviensi, Frisingensi, & Eistetenſi Episcopis præsentatæ, Ecclesiæ Romanæ stylum redoleant, nec illæ quæ dicuntur à quibusdam nostris fratribus destinatæ fratrum nostrorum sapiant gravitatem; immo tanta sit inconcinnitas in utrisque ut nullus sanæ mentis de ipsis debuerit dubitare. Vnde culpabiles se ostendunt qui earum procedere occasione præsumunt. Cum ergo nec super imperij Romani negotio nec super facto Ecclesiæ Maguntinæ à nostro velimus proposito declinare, universitatem vestram monemus & exhortamur attentius & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus super utroque consiliis nostris & monitis intendatis; scituri pro certo quod non intendimus ad depressionem imperij, sicut mendaces aliqui mentiuntur, sed ad exaltationem ipsius propensius aspiramus. Datum Laterani Non. Aprilis.

LITTERÆ CARDINALIUM AD
universos tam ecclesiasticos quam seculares
Principes Alamannia.

TAm super imperij Romani scissura quam super Ecclesiæ Maguntinæ discordia pio compassionis affectu dolemus, affectantes utriusque commodum & honorem. Cum autem & Dominus Papa nobiscum & nos cum ipso simus per Dei gratiam unanimes & concordēs, quoniam ipse nos tamquam fratres & filios diligit & honorat, & nos eum tamquam patrem & dominum reveremur & veneramur, mirari cogimur & moveri quod quidam homines pestilentes, illius utique filij qui ab initio mendax fuit & in veritate non stetit, sub nomine ipsius Domini Papæ ac quorundam ex nobis tam super imperij Romani negotio contra illustrem Regem Ottonem in Romano Imperatorem electum quam Ecclesiæ Maguntinæ contra venerabilem fratrem nostrum Siffridum Archiepiscopum Maguntinum falsas præsumperunt litteras exhibere, volentes super utroque negotio nos discordes ostendere, ut possent auctoritati sedis apostolicæ derogare. Quia verò Dominus Romanam Ecclesiam super firmam petram stabili soliditate fundavit, cujus idem ipse fundamentum est & fundator, frustra quis existimat ut ab iis quæ etiam multa disponit maturitate consilij profana facilitate recedat, præsertim hoc tempore quo, quantum hominibus est concessum, non impetu voluntatis effertur, sed motu dirigitur rationis. Ideoque reprehensibiles convincuntur qui litteris falsis utentes, apostolicum moliantur impedire statutum; præsertim cum huiusmodi litteræ tam manifestam exprimant falsitatem ut nemo sanæ mentis super iis debuerit dubitare. Universitatem itaque vestram rogamus attentius & monemus quatenus tam de Domino nostro summo Pontifice quam nobis ipsis nihil velitis suspicari huius, nec credatis immisionibus quæ sunt per angelos malos; sed salubribus Ecclesiæ Romanæ consiliis intendatis, quæ non ad depressionem imperij, sed ejus exaltationem intendit. Licet autem aliqui nostrum pro diversis Ecclesiæ necessitatibus sint absentes, quia tamen unum & idem eos novimus sentire nobiscum, has litteras cum sigillo omnium qui apud sedem apostolicam præsentem existimus sub universitatis nomine destinamus.

ARCHIEPISCOPIS, EPISCOPIS,
Rectoribus, Potestatibus, Consulibus, Marchionibus,
Comitibus, & aliis nobilibus Lombardiæ.

INter activæ vitæ sollicitudines, quibus cum Martha jugiter occupamur, cura plurima fatigantes, duo sunt quæ præcipua reputamus, utpote quæ angunt amplius mentem nostram, & familiarius tangunt Ecclesiam generalem, videlicet imperij Romani divisio, & necessitas terræ sanctæ. Vnde tantò super iis nobis est consultius procedendum quanto majori egerit gravitate consilij & ad plurium utilitatem pertinent si sollicitè procurentur, & si fuerint negligenter omissa, redundant in plurium læsionem. Licet igitur utrumque sic respiciat Romanam Ecclesiam ut totum tangat populum Christianum, quia tamen imperij Romani negotium specialiter ad statum pertinet Lombardiæ, per venerabiles fratres nostros Ferrariensem, Papiensem, & Placentinum Episcopos, qui nobis nullo mediante subiecti vinculo sunt fidelitatis astricti, consilium & auxilium vestrum duximus requirendum. Monemus igitur universitatem vestram & exhortamur attentius, & per apostolica vobis scripta mandamus quatenus cum ab eisdem Episcopis fueritis evocati, ad eorum præsentiam accedentes, consilium & auxilium vestrum super prædictis articulis eis & nobis per eos fideliter exponatis; scituri pro certo quod cum opportunum videatur tempus adesse, non parcemus laboribus nec expensis

Epist. 86.

Epist. 87.

quò minus opportunè per nos & alios Ecclesiæ Romanæ devotos adjuti, utrumque favente Deo ad optatum perducamus effectum. Datum Feretini xiiii. Kal. Augusti.

**FERRARIENSI, PAPIENSI,
& Placentino Episcopis.**

Epist. 88.

Inter activæ &c. usque Lombardiæ, per vos, qui nobis nullo mediante subjecti vinculo estis fidelitatis astricti, & ob hoc apostolicæ sedis negotia fiduciis vobis committimus exequenda, consilium & auxilium venerabilium fratrum nostrorum Archiepiscoporum & Episcoporum & dilectorum filiorum Rectorum, Potestatum, Consulum, Marchionum, Comitum, & aliorum nobilium Lombardiæ duximus requirendum. Ideoque fraternitati vestre per apostolica scripta mandamus & districtè præcipimus quatenus eos ad locum idoneum convocantes, inquiratis & simul ab omnibus & seorsim à singulis, secretè tamen & cautè, quid sentiant & quid velint super capitulis memoratis; & id nobis tam per vestras quam per eorum literas fideliter intimetis, vestra quoque consilia subribentes. Taliter autem mandatum apostolicum impleatis quòd super hoc sollicitudinem vestram debeamus meritò commendare.

**POTESTATI ET CONSULIBVS
Mediolanensibus.**

Epist. 89.

Cum super facto imperij jam pridem novèritis mentem nostram & consilium vestrum nobis per literas vestras duxeritis exponendum, miramur quòd adesse nobis hæcenus neglexistis; præsertim cum pro certo noveritis quòd nobis vir Philippus Dux Sueviæ progenitorum suorum inhærens vestigiis, ad depressionem civitatis Mediolanensis intendat, & carissimum in Christo filium noster illustris Rex Otto in Romanorum Imperatorem electus inclitæ recordationis Henrici Ducis Saxonie patris sui, qui etiam contra mandatum imperij vestram dilexit pro viribus civitatem, sicut plenius id novistis, exempla securus, ad honorem vestrum & augmentum aspiret. Non ergo deberetis finem negotij, quasi sedentes à longè, taciti expectare, ne inde amicitias gratiam Regis ipsius unde non possitis Ducis benevolentiam obtinere, quòdque Rex vobis ad negligentiam, Dux imputet ad vindictam, utpote qui vestram novit plenius voluntatem. Licet ergo super facto imperij venerabilium fratrum nostrorum Archiepiscoporum & Episcoporum, dilectorum quoque filiorum Rectorum, Potestatum, Consulum, Marchionum, Comitum, & aliorum nobilium Lombardiæ consilium & auxilium requiramus, vos tamen per speciales literas, secretò tamen & cautè, duximus visitandos, nobilitatem vestram monentes & exhortantes attentius & per apostolica vobis scripta mandantes quatenus taliter, cum possitis, hoc negotium dirigatis quòd ad honorem apostolicæ sedis & vestre civitatis augmentum nostrum & vestrum desiderium felicem exitum sortiatur; scituri pro certo quòd cum tempus imminet opportunum, non parcemus laboribus nec expensis quò minus opportunè per vos & alios Ecclesiæ devotos

adjuti negotium ipsum auctore Deo ad optatum perducamus effectum.

SALZBURGENSI ARCHIEPISCOPO.

Epist. 90.

Ad usitatum fallendi speciem assueti fallacie recurrentes, quòd viribus nequeunt, nituntur fraudibus obtinere, & falso asserunt quòd verè nequeunt affirmare, auctoritatem sibi ex mendacio mendicantes. Verùm quia frustra jacitur rete ante oculos pennatorum, prævalere non poterit falsitas apud eos qui veritatem diligentius investigant, nec robor ex fallacia sortietur qui cum fallere velit proximum; fallit potiùs semetipsum, quia cadent pariter figulus & figmentum. Sanè ad nostram noveris audientiam pervenisse quòd Sueviæ Dux Philippus, ut corda Principum carissimo in Christo filio nostro illustri Regi Ottoni in Romanorum Imperatorem electo faventium infirmaret, & ex simulato favore nostro robor aliquod obtineret, fecit per Theutonium divulgari quòd dilectum filium Priorem Camaldulensem ad ejus præsentiam miseramus, cum ad coronam imperij evocantes. Ceterùm, ut coram Deo sub testimonio conscientie nostræ loquamur, nec Priorem prædictum nec alium ad Ducem ipsum duximus destinandum; sed Priorem eundem ab eo missum recepimus offerentem plura & plurima referentem sub testimonio litterarum quas Dux ipse sigillo fecerat aureo roborari; cumque idem Prior ex ejus parte proponeret coram nobis quòd paratus erat ad mandatum Ecclesiæ Romanæ redire, à nobis non potuit responsum aliud extorquere nisi quòd cum redeuntibus ad Ecclesiæ gremium nolimus aditum veniæ denegare, prompti eramus eum recipere sicut quemlibet pœnitentem. Monemus igitur fraternitatem tuam & exhortamur attentius & per apostolica tibi scripta mandamus, quatenus quicquid malitiosè fingatur, quæcumque immisiones per angelos malos fiant, non credas quòd à constantia mentis nostræ tam leviter recedamus & quòd velimus in duabus viis inæqualibus gressibus claudicare. Nullus ergo de nobis suspicetur hujusmodi levitatem, cum non fuerimus hæcenus in proposito nostro leves, nec apostolica sedes, quæ in petra illius est firmitate fundata de qua dicit Apostolus, *Petra autem erat Christus*, quæ maturè disposuit, de facili solet revocare. Ad hæc, licet de te quædam nobis fuerint sinistrè suggesta, nos tamen de tuæ devotionis constantia indubitatum fiduciam obrinentes, fidem suggestis nolimus adhibere; fraternitati tuæ per apostolica scripta mandantes quatenus in fidelitate stabiliter perseverans, ea semper efficias quæ ad honorem & profectum ipsius debeant provenire, ut & nos commodis & augmentis tuis efficaciter intendere teneamur. Datum Feretini v. Idus Septembris.

**ILLVSTRI REGI OTTONI IN
Romanorum Imperatorem electo.**

EI qui mortificat & vivificat, deducit ad inferos & reducit, faciens in tentatione proventum, quas possumus gratiarum exsolvimus actiones quòd non est oblitus inutilis servi sui,

Epist. 91.

Vide Raynald,
ad an. 1103,
§. 28.